

KETELONDERHOUD

KETELONDERHOUD: ELKE STAP EN HET GEREEDSCHAP DAT ERBIJ HOORT

De regels voor het onderhoud van een cv-ketel in Vlaanderen, Brussel en Wallonië, stap voor stap, met het gereedschap dat je bij elke stap gebruikt.

Steven Scheltjens, Ventichim · 8 november 2026 · 9 minuten lezen maatwerk.ventichim.be/blog/onderhoud-cv-ketel-gereedschap/

> Een centrale gasketel moet in Vlaanderen en Brussel om de twee jaar onderhouden en gecontroleerd worden, in Wallonië om de drie jaar. Een ketel op stookolie, hout of pellets elk jaar, in alle drie de gewesten. Dat doet een erkende technicus: hij meet de verbranding, reinigt de ketel, kijkt de rookgasafvoer en de luchttoevoer na en meet daarna opnieuw. Hieronder staan de regels per gewest en elke stap van het onderhoud, met het gereedschap dat je erbij nodig hebt.

Een ketel klaagt nooit. Twee jaar lang draait hij in een kast op zolder of in de garage, en niemand kijkt ernaar. Tot hij op een koude maandagochtend in storing valt.

De Vlaamse overheid rekent voor een gasketel ongeveer een uur werk. Dat lukt, als alles wat je nodig hebt in de bus ligt.

De regels in België

Elk gewest heeft zijn eigen regels, zijn eigen erkenning en zijn eigen attest. Wie in Antwerpen en in Brussel werkt, heeft dus twee erkenningen nodig.

Gewest	Gasketel	Stookolie, hout, pellets	Wie
Vlaanderen	Om de 2 jaar (vanaf 20 kW)	Elk jaar	Erkende technicus (GV voor gas, TV voor stookolie)
Brussel	Om de 2 jaar, ook een gasgeiser	Elk jaar	Erkende EPB-verwarmingsketeltechnicus
Wallonië	Om de 3 jaar (tot 100 kW), om de 2 jaar boven 100 kW	Elk jaar	Technicien agréé, per brandstof

Vlaanderen

De regels gelden voor centrale stooktoestellen, dus ketels die de centrale verwarming voeden. Een gasketel vanaf 20 kW om de twee jaar, een ketel op stookolie vanaf 20 kW en een ketel op hout, pellets of steenkool elk jaar. Onder de 20 kW is het onderhoud niet verplicht, maar de overheid raadt het wel aan. Het vermogen staat op het kenplaatje van de ketel.

2 jaar
tussen twee onderhoudsbeurten van een gasketel vanaf 20 kW

1 jaar
bij stookolie, hout, pellets en steenkool

150 mg/kWh
het hoogste CO-gehalte dat de meting mag tonen

Volgens vlaanderen.be hoort bij een onderhoud de reiniging en controle van de schoorsteen of de rookgasafvoer, de controle van de ketel zelf, van de verluchting van het stooklokaal en de aanvoer van verbrandingslucht, en de meting van de verbrandingswaarden. De klant krijgt een reinigingsattest en een verbrandingsattest. De technicus registreert het onderhoud binnen de maand digitaal, en dan staat het in de Woningpas van de eigenaar.

Brussel

In Brussel heet het de EPB-periodieke controle. Een gasketel en een gasgeiser om de twee jaar, een ketel op stookolie, hout of pellets elk jaar. Volgens Leefmilieu Brussel is er ook een controle nodig na een ingreep aan het verbrandingsgedeelte, zoals het afstellen of vervangen van de brander, en als de ketel verplaatst wordt.

Alleen een erkende EPB-verwarmingsketeltechnicus mag ze doen. De controle omvat het onderhoud van de ketel en van de rookgasafvoer, het afstellen van de brander en het nazicht van het veegattest of de inspectie van een gemeenschappelijk kanaal. De reiniging van de rookgasafvoer mag een schoorsteenveger doen. Het attest vult de technicus digitaal in, het gaat vanzelf naar Leefmilieu Brussel.

Wallonië

Wallonië maakt het onderscheid tussen het onderhoud (l'entretien) en de periodieke controle (le contrôle périodique). Alleen de controle heeft een vaste termijn: een ketel op stookolie of vaste brandstof elk jaar, een gasketel tot 100 kW om de drie jaar en boven 100 kW om de twee jaar. De termijn telt vanaf de eerste ingebruikname. Na elke ingreep aan het verbrandingsgedeelte volgt een nieuwe controle.

De controle doet een technicien agréé, erkend voor de brandstof van de ketel. Hij kijkt de ketel na, de verluchting van het stooklokaal en de schoorsteen. Voor het onderhoud zelf legt de Waalse regelgeving geen termijn op, tenzij het huurcontract dat doet. In de praktijk laten de meeste mensen het onderhoud en de controle op dezelfde dag doen, en dat is ook het verstandigst.

En in Frankrijk en Duitsland?

Wie over de grens werkt, merkt het snel: elk land doet het anders. Duitsland is het strengst. Daar komt naast de installateur ook de schoorsteenveger langs, en hoe vaak, staat per toestel in de wet.

Land	Hoe vaak	Wie
Frankrijk	Elk jaar, voor ketels van 4 tot 400 kW op gas, stookolie, hout of steenkool	**Een gekwalificeerde chauffagist. De klant krijgt binnen 15 dagen een attest en bewaart het 2 jaar.**
Duitsland	Open gastoestel elk jaar, gesloten toestel om de 2 jaar. Een houtkachel die de hele winter brandt: 3 keer vegen per jaar.	**De schoorsteenveger, los van de installateur.**

Het Duitse systeem heeft één groot voordeel: iemand anders dan de installateur kijkt de afvoer na, op een vaste termijn. Bij ons hangt het af van hoe goed de technicus achter de ketel kijkt. En een erkenning voor schoorsteenvegers bestaat in België niet. Daarom staat de rookgasafvoer hieronder als een aparte stap.

Het onderhoud, stap voor stap

1. **Eerst meten, dan pas openen.** De eerste meting gebeurt vóór je iets aanraakt: zuurstof (O_2), CO_2, CO, de rookgastemperatuur en het rendement. Steek de sonde zo in de meetopening dat er geen buitenlucht mee binnenkomt, anders meet je te veel zuurstof en een rendement dat niet klopt. Zit de meetopening vlak onder het plafond of tegen de muur, dan past een rechte sonde vaak niet. Daarvoor is er een haakse sonde-adapter, in 6 en 8 mm, naargelang je meter.

2. **Stroom en gas af, mantel eraf.** Zet een opvouwbaar lekbakje onder de sifon en de aftapkraan, dan blijft het condensaat uit de kast van de klant. Moet je een sifon of een klep vervangen, dan stuurt een lekkagetong het water naar je emmer in plaats van langs de ketel. En hang een werklamp met magneet tegen de ketel. Een ketelkast is altijd donkerder dan je denkt.

3. **Brander eruit, wisselaar reinigen.** Zet eerst een achterwandbescherming achteraan in de wisselaar, zodat de achterwand heel blijft terwijl je reinigt. Daarna haal je het vuil tussen de windingen weg met een reinigingsspatel of een reinigingsmes, en met een roterende nylon borstel op de boormachine. Die borstel hoogstens op 1500 tot 2000 toeren, met een bril en een stofmasker, en de stofzuiger ernaast. Zit de aanslag vast, dan neem je een gekartelde spatel. Op een wisselaar van aluminium werk je met nylon. Voor een wisselaar van inox is er ook een roterende RVS-borstel van ø75 met fijne draad. Een gewone staalborstel hoort er niet in. Witte aanslag op aluminium-silicium spuit je in met een reinigingsmiddel, met de reinigingsset met sproeier, en daarna spoel je goed.

4. **Sifon en condensafvoer.** Haal de sifon uit elkaar en maak hem proper. In de bochten en de afvoerslang kom je met een flexibele sifonborstel van 1,7 m. Vul de sifon opnieuw met water voor je de ketel opstart. Een lege sifon laat rookgas in de ruimte. Kijk ook of de condensafvoer naar de riolering vrij wegloopt.

5. **De rookgasafvoer nakijken.** Hier gaat het vaak mis, omdat de afvoer achter een koffer of in een schacht zit. Zitten alle buizen tot tegen de aanslag in hun mof? Zijn de dichtingen nog soepel? Zit er aan elke mof een beugel? Loopt het horizontale stuk met een afschot terug naar de ketel? Waarom dat moet, lees je in onze post over het afschot van 3 graden. Bovenaan moet de kap vrij zijn, zonder nest of dichtgeslibd gaas.

6. **Opnieuw meten en afsluiten.** De eindmeting vergelijk je met de eerste. Daarna gaat de meetopening weer dicht. Is de dop weg of gebarsten, dan zet je er een afsluitplug van ø12 mm in. Een open meetopening blaast rookgas in de ketelruimte.

Dicht of niet dicht?

Bij een gesloten toestel (type C) haalt de ketel zijn lucht van buiten, meestal door de buitenste buis van een concentrische afvoer. Die afvoer moet gasdicht zijn. Bij veel ketels kan je ook in de luchttoevoer meten. Daar hoort gewone buitenlucht te zitten. Meet je er CO_2, dan lekt de binnenbuis en zuigt de ketel zijn eigen rookgas weer aan.

Bij een open toestel (type B) haalt de ketel zijn lucht uit de ruimte en moet de schoorsteen genoeg trekken. Dan kijk je ook of de verluchting van het stooklokaal open is. Nieuwe ramen en een dampkap maken daar soms een probleem van, zie je kachel trok altijd goed.

Zit de afvoer in een schacht, een oude schouw of een CLV, dan zie je ze van in de ketelkast niet. Daar helpt alleen een camera. Hoe dat werkt, staat in onze post over de CLV-inspectie met camera.

De achterwandbescherming zit achteraan in de wisselaar, de spatel gaat tussen de windingen.

Wat er in de bus ligt

- **Rookgasanalyser** met een haakse sonde-adapter voor de meetopeningen die slecht bereikbaar zijn.
- **Afsluitpluggen** van ø12 mm voor meetopeningen zonder dop.
- **Lekbakje, lekkagetong en werklamp**, want condensaat op de vloer van de klant vergeet die niet.
- **Achterwandbescherming**, **spatels en reinigingsmes** voor de wisselaar: glad voor gewoon vuil, gekarteld voor hardnekkige aanslag.
- **Nylon borstel** voor de boormachine, een **RVS-borstel** voor wisselaars in inox, en een stofzuiger.
- **Sifonborstel**, flexibel en 1,7 m lang, voor de sifon en de condensafvoer.
- **Reinigingsmiddel** voor witte aanslag op een wisselaar van aluminium-silicium of inox, zoals PAT 700, los of in een set met sproeier. Daarna goed spoelen.
- **Inspectiecamera** voor de afvoer in een schacht of schouw: zie onze inspectiecamera's.
- **De handleiding van de ketel.** Die gaat altijd voor, ook boven deze lijst: welke dichting je vervangt en of je met water mag spoelen, verschilt per toestel.

De roterende nylon borstel van ø100 mm, met een verlengstuk van 30 cm voor de boormachine.

Alles voor het onderhoud staat samen op de webshop onder Ketelonderhoud, op voorraad in Zandhoven.

Vragen die we vaak krijgen

Is onderhoud verplicht voor een ketel onder de 20 kW?

In Vlaanderen niet, maar de overheid raadt het wel aan. Een ketel op hout, pellets of steenkool moet er wel elk jaar een krijgen, zonder grens. In Brussel geldt de grens van 20 kW niet: daar moet elke ketel zijn periodieke controle krijgen.

Wie moet het onderhoud laten doen in een huurwoning?

In Vlaanderen en Wallonië de huurder. In Vlaanderen geeft hij een kopie van de attesten aan de eigenaar, en de laatste twee attesten bewaar je.

Mag iedere technicus van een erkend bedrijf het onderhoud doen?

Nee. In alle drie de gewesten staat de erkenning op naam van de technicus, niet op het bedrijf. In Vlaanderen begint het nummer van een technicus voor gas met GV, voor stookolie met TV. En elk gewest erkent zijn eigen technici: met alleen een Vlaamse erkenning mag je in Brussel of Wallonië geen controle doen.

Wat als de ketel niet voldoet bij de meting?

Dan noteert de technicus het op het attest. In Vlaanderen heeft de gebruiker drie maanden om het in orde te brengen, in Brussel vijf maanden. Daarna volgt een nieuw attest. Wie in Vlaanderen na die drie maanden blijft stoken met een ketel die niet goed of niet veilig werkt, pleegt volgens de Vlaamse overheid een milieumisdrijf.

Valt een houtkachel of open haard ook onder deze regels?

Nee. Deze regels gelden voor de centrale verwarming. Voor kachels en haarden die niet op een centrale ketel aangesloten zijn, gelden andere regels. Over het vegen van een schouw schreven we al: zelf vegen of een vakman?

> **Mis je iets in de bus?** Mail naar info@ventichim.be welke ketels je het vaakst onderhoudt. Dan zeggen we welke spatel, borstel en adapter daarbij passen.

Dit artikel online
Met de animaties en de links naar de producten: maatwerk.ventichim.be/blog/onderhoud-cv-ketel-gereedschap/

Bronnen

1. Vlaamse overheid, verplicht onderhoud van je cv-installatie · https://www.vlaanderen.be/verplicht-onderhoud-van-uw-cv-installatie-centrale-verwarming
2. Vlaamse overheid, eisen verbrandingsrendement van een cv-ketel · https://www.vlaanderen.be/bouwen-wonen-en-energie/verwarming-koeling-en-ventilatie/keuring-en-onderhoud-van-uw-verwarming/eisen-verbrandingsrendement-van-cv-ketel
3. Leefmilieu Brussel, EPB-periodieke controle: verplicht onderhoud van uw verwarmingsketel · https://leefmilieu.brussels/verwarmingsketel
4. Bruxelles Environnement, chaudières existantes ou neuves (contrôle périodique PEB) · https://environnement.brussels/pro/reglementation-et-inspection/obligations-et-autorisations/chaudieres-existantes-ou-neuves
5. Energie Info Wallonie, à quelle fréquence le contrôle périodique doit-il être effectué? · https://www.energieinfowallonie.be/fr/quelle-frequence-le-controle-periodique-doit-il-etre-effectue
6. Energie Info Wallonie, pensez à faire entretenir votre chaudière · http://energieinfowallonie.be/fr/actualites/pensez-faire-entretenir-votre-chaudiere
7. SPW Energie, entretien des chaudières et des brûleurs (contrôle périodique par combustible) · https://energie.wallonie.be/home/performance-energetique-des-batiments/batiments-non-residentiels/occupation-dun-batiment-non-residentiel-par-une-autorite-publique/obligations/vous-avez-dit-entretien-des-chaudieres-et-des-bruleurs.html
8. Ministère de la Transition écologique (FR), entretien et inspection des systèmes de chauffage · https://www.ecologie.gouv.fr/politiques-publiques/entretien-inspection-systemes-chauffage-climatisation
9. Ministère de la Santé (FR), l'entretien des chaudières · https://sante.gouv.fr/IMG/pdf/guide_6728_entretien_chaud1209.pdf
10. Kehr- und Überprüfungsordnung (DE), Anlage 1 · https://www.gesetze-im-internet.de/k_o/anlage_1.html
11. Besluit van de Vlaamse Regering van 8 december 2006 over het onderhoud en het nazicht van centrale stooktoestellen

BIJ VENTICHIM

REINIGINGSSPATEL VOOR RONDE WISSELAARS

Dun inox blad van 0,4 mm voor tussen de windingen. Op voorraad in Zandhoven.

www.ventichim.be/nl/ketelonderhoud/